

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 IIB

Vaststelling van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2026

Nr. 4

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 13 november 2025

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 2 oktober 2025 voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bij brief van 11 november 2025 zijn ze door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van Eijk

De griffier van de commissie,
Honsbeek

Vragen en antwoorden

1

Hoeveel leden van de Raad van State hebben een (actief) politiek verleden?

Antwoord:

Vooropgesteld wordt dat onder «leden» mede zullen zijn bedoeld staatsraden, daaronder begrepen staatsraden van zowel de Afdeling advisering als van de Afdeling bestuursrechtspraak, en staatsraden van het Koninkrijk.

Het wordt niet bijgehouden hoeveel leden en staatsraden een (actief) politiek verleden hebben anders dan al dan niet wordt vermeld in hun gepubliceerde CV's. De CV's van leden en staatsraden zijn te vinden op de openbare website van de Raad van State: Leden en staatsraden – Raad van State

2

Hoe verloopt stap voor stap het proces vanaf de informele advisering over een kandidaat staatsraad van de Raad van State tot aan de ondertekening van het koninklijk besluit van de benoeming?

Antwoord:

Deze procedure is te vinden in (artikel 74 van) de Grondwet en de (artikelen 2 en 8 van de) Wet op de Raad van State in samenhang met het Procesregeling voor de aanbeveling voor benoeming van leden en staatsraden van de Raad van State – Raad van State.

Voor de benoeming van de (drie) staatsraden van het Koninkrijk geldt een afwijkend regime. Zij worden aangedragen door de regeringen van de drie Caribische landen in het Koninkrijk en benoemd op voordracht van de rijksministerraad.

3

In welke stappen van het benoemingsproces zijn waarborgen ingebouwd om ervoor te zorgen dat de Raad van State een evenwichtige samenstelling heeft met betrekking tot partijpolitieke achtergrond?

Antwoord:

Deze vraag is voor wat betreft de Afdeling bestuursrechtspraak niet relevant. Wat betreft de staatsraden van de Afdeling advisering wordt gestreefd naar diversiteit in brede zin, waaronder die qua persoonlijke achtergrond, expertise, bestuurlijke, politieke en maatschappelijke ervaring.

4

Bij hoeveel wetsvoorstellen waarover de Raad van State de afgelopen tien jaar ernstige bezwaren had, heeft de regering het toch ingediend bij de Kamer?

Antwoord:

In de afgelopen 10 jaar heeft de regering 8 wetsvoorstellen bij de Tweede Kamer ingediend, waartegen de Afdeling advisering van de Raad van State in zijn advies ernstige bezwaren had.

5

Heeft de Raad van State zelf lobbycontacten (bijvoorbeeld met ministeries of maatschappelijke organisaties) voorafgaand aan adviezen?

Antwoord:

Nee. Wel stelt de Afdeling advisering van de Raad van State zich op de hoogte van informatie bij uitvoeringsdiensten, maatschappelijke organisaties, ministeries, e.a., voor zover zij dat nodig acht ten behoeve van haar taakuitoefening.

6

Op welke wijze wordt gecontroleerd dan wel belangenverstrengeling voorkomen bij leden van de Raad van State of staatsraden bij de afdeling Advisering?

Antwoord:

Nevenfuncties van leden en staatsraden worden opgegeven en besproken, waarna er al dan geen toestemming voor wordt verleend. Zie uitgebreid hierover de Gedragsregels voor staatsraden – Raad van State (waaronder de passage *Meldingsprocedure*), alsook de Wrakings- en verschoningsregeling bestuursrechterlijke colleges 2022 – Raad van State en de Toelichting regeling toedeling zaken – Raad van State.

7

Hoeveel leden van de Raad van State of staatsraden hebben in de afgelopen tien jaar een functie gehad bij ministeries of overheidsinstanties waarover zij later moesten adviseren of rechtspreken?

Antwoord:

De CV's van leden en staatsraden zijn raadpleegbaar op de website: Leden en staatsraden – Raad van State. Daarnaast zijn relevant de Gedragsregels voor staatsraden – Raad van State.

8

Op welke wijze en met welke frequentie vinden er evaluaties plaats van de adviserende rol van de Raad van State?

Antwoord:

Evaluaties vinden met vaste regelmaat plaats binnen de Afdeling advisering. Met het oog op de onafhankelijke positie van de Raad van State, die grondwettelijk is vastgelegd, is het vanzelfsprekend niet aan de regering om daarnaast het werk van de Afdeling advisering te evalueren.

9

Moet een politiek verleden van leden van de Raad van State en/of staatsraden gemeld worden op de website van de Raad van State in het kader van transparantie? Is het zijn van een kandidaat tijdens een verkiezing van de Tweede Kamer, Eerste Kamer, provinciale staten, lokaal, etc. ook een politiek verleden dat vermeld zou moeten worden op de website van de Raad van State?

Antwoord:

In de openbare CV's staan voor zover relevant de eerdere politiek-bestuurlijke functies van de leden en staatsraden vermeld, niet de ooit geambieerde maar niet verkregen functies. Zie: Leden en staatsraden – Raad van State

10

Bevat de website van de Raad van State een toegankelijk en compleet overzicht van de cv's van alle leden, waaronder de politieke achtergrond en de bestuurlijke en adviserende betrokkenheid bij organisaties en instellingen?

Antwoord:

De CV's van de leden zijn hier te raadplegen:

11

Waarom dalen de geraamde uitgaven van de afdeling Bestuursrecht-spraak en de gemeenschappelijke diensten in 2027 met circa tien procent (tabel 2)?

Antwoord:

De financiering van de Vreemdelingenkamer van de Afdeling Bestuurs-rechtspraak is gekoppeld aan de Meerjaren Productie Prognose (MPP) voor de migratieketen. Op basis van dit MPP wordt de instroom bij de Raad van State geraamd. De geraamde uitgaven dalen omdat de begroting voor 2027 gebaseerd is op een lager aantal zaken in 2027. Bij de eerste suppletoire begroting van 2026 kunnen de bedragen (van Bestuurs-rechtspraak en Gemeenschappelijke diensten) voor het begrotingsjaar 2027 worden aangepast.

12

Indien dit de doorvertaling van de Rijksbrede 22 procent korting is, waarom is deze dan ook niet neergedaald bij de afdeling Advisering?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 11. Het betreft hier geen doorvertaling van de Rijksbrede korting. Het betreft hier een eventuele aanpassing op basis van de MPP. Deze aanpassing heeft geen invloed op de financiering van de Afdeling advisering.

13

Waarom is de prognose voor het aantal adviesaanvragen substantieel hoger dan de realisatie? Hoe verhoudt deze zich in historisch perspectief (tabel 3)?

Antwoord:

In historisch perspectief is het aantal adviezen de afgelopen 10 jaar naar beneden bijgesteld; in demissionaire periodes wordt het aantal instro-mende (en in samenhang daarmee ook het aantal uitstromende) adviezen niet gerealiseerd.

14

Wat is de reden voor de afwijkende, hogere uitgaven voor de Algemene Rekenkamer (ARK) in 2027?

Antwoord:

Het gaat hierbij om eenmalige kosten voor de renovatie van de huisvesting van de Algemene Rekenkamer, zoals deze destijds in de begroting 2022 zijn opgenomen. Dit betreft de kosten die te maken hebben met de terugverhuizing van de tijdelijke locatie naar het Lange Voorhout 8. Het gaat daarbij om de gebruikerskosten. De verbouwings- en eigenaarskosten zijn verwerkt in de begroting van het Rijksvastgoedbe-drijf.

15

Waar zien we de macrobesparing van 8,5 miljoen euro terug in de begrotingscijfers? Hoe wordt deze concreet uitgewerkt, zodat het tot daadwerkelijk lagere aantallen fte leidt?

Antwoord:

Het bedrag van € 8,5 mln. verwijst naar potentiële doelmatigheid bij het overhevelen van de wettelijke controletaken van de ADR naar de AR. Dit is geen onderdeel van de begroting 2026.